

Enskede skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklasser, skola åk 1-9, fritidshemsverksamhet, fritidsklubb

Ansvariga för planen

Anders Sjöberg, rektor

Sofia Stenberg, bitr rektor

Torbjörn Falk, bitr rektor

Margareta Schröder, bitr rektor

Vår vision Enskede skola - en plats där barn och vuxna ska trivas och må bra.

Vi vill tillsammans med föräldrarna främja elevernas utveckling till kreativa och demokratiska människor med goda kunskaper inför framtiden.

Utan trygghet är det svårt att tillägna sig kunskap och kunskap ger trygghet. Detta uppnås genom god kännedom om kunskapsmål, betygskriterier, kontinuerlig återkoppling och handledning samt genom ett respektfullt och vänligt bemötande av varandra.

Planen gäller från

2013-01-01

Planen gäller till

2013-12-31

Elevernas delaktighet

Klassråd och mentorstid

Elevråd (åk1-3, åk 4-6 åk 7-9)

Kompisstödjarmöten

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöten

Föräldraföreningsmöten

Personalens delaktighet

Arbetsplatsträffar

Personalkonferenser

Samverkansgruppsmöten

Förankring av planen Personal; APT, SVG och personalkonferenser, skolwebb

Elever; Klassråd, elevråd

Föräldrar; Föräldramöten, Föräldraföreningens styrelse och skolwebb

Externt; Hemsida och Stockholms skolwebb

Utvärdering

Varje år genomförs skolans trygghetsenkät, för elever och personal. En sammanställning görs även av årets anmälda mobbingfall av antimobbinggruppen. Skolledning, antimobbinggrupp, elevråd gör en analys av materialet och plockar därefter ut områden som känns angelägna att arbeta kring inför det nya året. Även brukarenkäten används som ett instrument för denna analys.

För 2012 har skolan arbetat med följande områden;

Studiero

Trygghet

Skolans yttre miljö (skolgård)

Ordningsregler

Arbetslag, elevhälsoteam, och skolledning har utifrån en enkät, brukarundersökningen, och de anmälda mobbingfallen valt att fortsatt behålla vissa av ovan nämnda områden och genomfört revision av andra.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan Elever, personal och i viss mån föräldrar.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan I vår utvärdering och analys ser vi följande;

Studiero; Brukarenkäten visar på något bättre siffror för 2012 framförallt i åk 5. Området har bearbetats i framförallt klassråd och elevråd. Emellertid är det vår analys att detta område kan bli ännu bättre och vi kommer därför fortsätta arbeta med detta under 2013.

Trygghet; I analysen framkom att elever och föräldrar ansåg att det var för få vuxna ute på skolgården. Därför har skolan förstärkt rastvaksverksamheten. Fritidshemmen har också anordnat organiserade aktiviteter på raster. Genom dessa åtgärder har också tryggheten på skolgården ökat. Dock kvarstår att elever kan känna sig kränkta och otrygga i korridorer, matsal och omklädningsrum varför vi avser att fortsätta arbeta förebyggande med detta område som justeras mot ovan nämnda ytor.

Skolans yttre miljö; Av resultaten finner vi att det blivit en förbättring på detta område (skolgården) med bl.a. de insatser vi vidtagit. Detta innebär att vi ur likabehandlingsplans hänseende nu kommer stryka detta område, men fortsätta med samma insatser och nogsam följa upp att det fortsätter vara positivt.

Ordningsregler; I utvärderingen har det framkommit att dessa ordningsregler behöver revideras och på nytt implementeras hos elever, personal och föräldrar. De nya ordningsreglerna är framtagna tillsammans med elevråd och personal i dec 2012.

Resultat av trygghetsenkäten;

Se bilaga

Årets plan ska utvärderas senast

2013-12-01

Planen kommer att utvärderas genom en enkät som görs i oktober med samtliga elever och personal. Vi kommer också detta år genom föräldramöten och utvecklingssamtal bjuda in föräldrarna i utvärderingen. Till detta analyseras de inkomna mobbingfallen och brukarenkäten för att dels utvärdera de insatser som gjorts under året men även undersöka nya

och andra områden där vi behöver arbeta förebyggande. Ansvarig för att årets plan utvärderas;
Anders Sjöberg

Främjande insatser

Främjande likabehandlingsarbete på organisationsnivå

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Alla anställda på skolan ska samverka för att förebygga men också tidigt upptäcka och förhindra alla former av mobbing och kränkande behandling och diskriminering. Allt arbete ska utgå från skolan likabehandlingsplan med tillhörande antimobbingplan.

Insats

Skolledning och Elevhälsoteam;

Gör interna uppföljningar och samverkar med externa verksamheter så som fältassistenter, socialtjänst, polis och andra skolor. I åk 4 och 8 har skolsköterskan hälsosamtal med eleverna.

Antimobbinggruppen;

Leds av kurator och förebygger, utreder och följer upp mobbingärenden enligt skolans antimobbingplan.

Mentorer, klassföreståndare och fritidshemspersonal;

Genom utvecklingssamtal, enskilda samtal och klassråd/mentorstid får pedagogerna en bild av hur eleverna mår på individ och gruppnivå.

Föräldraförening;

Inbjuds till regelbundna möten med skolledning.

Ansvarig

Anders Sjöberg

Datum när det ska vara klart

2013-12-01

Främjande likabehandlingsarbete på elevnivå

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Mötet mellan elev-elev, elev-vuxen, vuxen-vuxen ska präglas av vänlighet och respekt inför varandras olikheter och likheter. Allt arbete ska utgå från skolans likabehandlingsplan.

Insats

Kompisstödjarna åk 4-9;

Kompisstödjarna är en resurs i elevernas trygghets och arbetsmiljöarbete. Kompisstödjarna träffar kontinuerligt kurator eller representant från arbetslagen för att samtala om klimatet i årskursen. Kompisstödjarna får också kontinuerlig fortbildning av FRIENDS.

Klassråd/ mentorstid

Genom klassråd och förs diskussioner om diskrimineringsgrunderna med tillhörande värderingsövningar. Framförallt kring kränkande behandling både fysiskt men även via nätet. Hur är vi mot varandra, kan det vara straffbart att skriva något om någon på nätet. Får jag lägga upp bilder på någon utan att be om lov?

Undervisning;

Lärarna ska ha en levande undervisning som belyser diskrimineringsgrunderna. I ämnet religion jämförs, diskuteras och analyseras olika trosuppfattningar. I ämnet historia diskuteras rasism i såväl historiska som nutida perspektiv. I ämnet svenska och samhällskunskap behandlas människors olika förutsättningar och vilka olika fördomar och stereotypa föreställningar som finns i samhället både kring kön, etnicitet och sexuell läggning.

Ansvarig Anders Sjöberg

Datum när det ska vara klart 2013-12-01

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Trygghetsenkäten elev och personal

Kompisstödjarmöten

Antimobbingteamet

Elevhälsoteamet

Klassråd och elevråd

Brukarenkäten

Nöjd medarbetarenkäten

APT, SVG

Skydds rond

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Genom klassråd, elevråd, kompisstödjarmöten, utvecklingssamtal ges eleverna möjlighet att föra fram sin syn på den fysiska och psykiska arbetsmiljön på skolan. Med hjälp av trygghetsenkäten, hälsosamtal och andra enskilda samtal får skolan en inblick i elevernas mående och ger oss ett bra verktyg att utveckla och arbeta förebyggande i likabehandlingsarbetet.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Genom APT, SVG (SAM) trygghetsenkät och nöjd medarbetarenkät har personalen fått föra fram sin syn på sin fysiska och psykiska arbetsmiljö. I SAM gruppen analyseras förbättringsområden och hur vi kan främja en god arbetsmiljö.

Resultat och analys

Utifrån kartläggningen har vi valt ut följande områden där vi vill arbeta förebyggande;

Studiero

Trygghet i korridorer, matsal och omklädningsrum

Ordningsregler

Tolerant och vänligt klimat

Förebyggande åtgärder

Studiero

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Målet är att alla men minst 90% ska uppleva arbetsro under lektioner. Uppföljning görs via brukarenkäten samt uppföljning på klassnivå under HT2013.

Åtgärd

Arbetslagen kommer att diskutera olika åtgärder på åldersadekvat nivå. Elevhälsoteam och skollledning kommer stödja och hjälpa lärarpersonal i detta arbete. Resursfördelningssystemet kommer vara flexibelt och anpassas efter där behoven behövs.

Motiv till åtgärd

I brukarenkäten för 2012 har skolan låga resultat i både åk 2 och 8 på arbetsro. Vi vill att samtliga våra elever ska uppleva arbetsro under lektioner och har därför valt att arbeta med detta område.

Ansvarig

Anders Sjöberg

Datum när det ska vara klart

2013-12-01

Trygghet i korridorer, matsal och omklädningsrum

Områden som berörs av åtgärden Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Vi vill erbjuda samtliga våra elever och personal en trygg skolsituation där ingen ska vara rädd för att uppleva mobbing, kränkning eller annan diskriminerande behandling.

Åtgärd

Rastvaktsschemat kommer mer tydligt även omfatta korridorer och matsal.

Inför det nya året införs även nya rutiner för eleverna i samband med att lektion startar.

För vissa klasser kommer det finnas personal i omklädningsrummen.

Idrottslärarna kommer upprätta trygghets- och trivselregler för omklädningsrummen.

Skolledningen kommer se över schemalaggningen av idrotten för att se om det är möjligt att skapa mer utrymme mellan lektionerna.

Motiv till åtgärd

I framförallt utvecklingssamtal har det framkommit att elever i olika stadier och klasser upplever en otrygghet i korridorer och matsal. I dessa utrymmen finns inte samma vuxentäthet och möjlighet att överblicka elevernas samspel. Därav har vi uppmärksammat att det kan ske kränkningar som de vuxna inte märker.

Elever och föräldrar har gjort oss uppmärksamma genom samtal och brukarenkät att omklädningsrummen är ett område där barnen känner sig otrygga. Här möts ofta två skilda elevgrupper från olika åldersgrupper. Vi behöver därför se över både schemaläggning och rutiner kring omklädningsrummen så att våra elever vågar och vill duscha och klä om i ro.

Ansvarig

Anders Sjöberg

Datum när det ska vara klart

2013-12-01

Ordningsregler

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Genom tydliga ramar vill vi att alla, elever, föräldrar och personal, ska veta vad som förväntas av oss alla på Enskede skola. Till ordningsreglerna hör också en konsekvenstrappa. Vi vill med detta skapa en trygghet och tydlighet för alla. Uppföljning sker kontinuerligt på både individnivå och organisationsnivå. Ordningsreglerna revideras årligen.

Åtgärd

Ordningsreglerna reviderades under HT 12. VT 13 inleddes med att samtliga klasser tillsammans med sina mentorer gick igenom de nya förändringarna i ordningsreglerna samt andra åtgärder för hur vi ska vara mot varandra på skolan. Det är viktigt att samtlig personal på skolan är väl förtrogen med de ordningsregler vi har och både markerar när något går fel i enlighet med konsekvenstrappan men också ger positiv feedback till elever och varandra.

Motiv till åtgärd

Vid de arbetslagsutvärderingar men också i utvecklingssamtal, medarbetarsamtal och i samtal till skolledning har det framkommit att detta är ett område som inte riktigt har fungerat. Elever har anmärkt att olika lärare följer regler olika vilket i sig skapar otrygghet och att eleverna då har svårt att veta vad som faktiskt gäller. Även bland personalen har det funnits en okunskap kring skolans regler. Med de nya reviderade reglerna och ett gemensamt förhållningssätt kommer det bli lättare för både personal och elever att veta vad som gäller i olika situationer.

Ansvarig

Anders Sjöberg

Datum när det ska vara klart

2013-12-01

Tolerant och vänligt klimat

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Vårt mål är att det under skoltid inte ska förekomma vare sig kränkningar eller nedsättande kommentarer mot vare sig elev-elev, elev-lärare, lärare-elev eller mellan personal. Uppföljning kommer ske i HT 13 trygghetsenkät samt genom utvecklingssamtal och medarbetarsamtal.

Åtgärd

I undervisningen ska på ett åldersadekvat sätt moment ingå om diskrimineringsgrunderna och hur vi ska vara mot varandra. För våra äldre åk (4-9) kommer skolan bjuda in föreläsare kring hur man ska bete sig på nätet. Alla former av kränkningar eller nedsättande språkbruk ansikte mot ansikte eller via nätet ska skyndsamt anmälas till antimobbingteam och skolledning. Vår målsättning är också att under innevarande år utveckla antimobbinggruppen med fler timmar och kompetensutveckling.

Motiv till åtgärd

I trygghetsenkäten samt på utvecklingssamtal har det framkommit att elever och personal upplever att det ibland råder ett tufft samtalsklimat på skolan. Detta sker i huvudsak på raster och tid utanför lektionssalar och också på nätet. Språkbruket kan innehålla både kränkningar och nedsättande kommentarer som rör diskrimineringsgrunderna.

Ansvarig
Anders Sjöberg

Datum när det ska vara klart
2013-12-01

Rutiner för akuta situationer

Policy På Enskede skola råder nolltolerans mot såväl trakasserier, kränkande behandling och mobbing. Detta gäller elev-elev, personal-elev, elev-personal och personal-personal. Samtliga på skolan ska veta vart man vänder sig om man blir utsatt för trakasserier, kränkande behandling och mobbing.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Uppmärksamma och utreda
Gemensamt förhållningssätt
Uppsikt och närvaro
Regelbundna undersökningar
Tillgång till vuxenkontakt
Engagemang i vad som händer på elevernas fritid
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till Mentorer och övriga undervisande personal
Kurator och skolpsykolog
Skolsköterska
Antimobbingteamet
Skolledning
Fritidspersonal

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Pedagogen utreder skyndsamt händelsen och dokumenterar.
Pedagog följer skolans elevvårdstrappa och anmäler utifrån vad som hänt händelsen till Antimobbingteam, Elevhälsoteam och/ eller Skolledning.
Utredningen ska omfatta samtliga elever som berörs av händelsen.

Enligt skollagen är lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldiga att anmäla detta till rektor. Rektor är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen.
Händelser med inslag av våld polisanmäls.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Alla tänkbara former av kränkningar av personal mot elever ser skolan som mycket allvarliga då eleven/ barnet befinner sig i en beroendeställning. Vid alla sådana incidenter är det viktigt att det snarast anmäls till skolledning som skyndsamt ska agera. Rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion ansvarar vid en sådan utredning.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning sker med alla parter, en och en efter ca 2 veckor (se också skolans antimobbingplan). Vid tveksamheter sker ytterligare uppföljning, annars avslutas ärendet. Föräldrar till berörda kontaktas.

Inför skolans upprättande av ny likabehandlingsplan följer skolledning och kurator upp och utvärderar anmälda ärenden, samt ser över skolans rutiner.

Rutiner för dokumentation

Alla samtal dokumenteras och arkiveras vid avslutande ärenden. Dessa gallras enligt gällande bestämmelser.

Ansvarsförhållande

Kurator är sammankallande och tillsammans med skolledningen ansvarig. Kurator informeras fortlöpande i varje ärende. Rektor är ytterst ansvarig för skolans trygghetsarbete.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad via msn av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på Lunarstorm. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev,

exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]